

Uit de bestuursvergaderingen

Het bestuur heeft zich de afgelopen maanden vooral beziggehouden met enige leerplanaanvragen, met een eventuele samenwerking van Moer met een professionele partner en met het zoeken naar onderdak voor het bureau van de vereniging. Hieronder zal ik deze zaken toelichten.

Leerplanontwikkeling moeilijk lerende NT2-leerlingen

In de Von-info van Moer 1998•4 hebben we voor het eerst gepubliceerd over onze veldaanvraag bij de SLO voor een leerplanontwikkelingsproject voor moeilijk lerende tweedetaalleerders. In contacten met medewerkers van de SLO, Jan Verbeek en Theun Meestrin-ga, is deze aanvraag verder besproken. Voor het project werden twintig dagen beschikbaar gesteld en de SLO wilde deze in eerste instantie besteden aan een literatuurstudie. Verder zocht men aansluiting bij overheidsaanvragen op het terrein van zorgleerlingen.

In zijn reactie vond het bestuur het aantal dagen erg beperkt en heeft het vraagtekens geplaatst bij de noodzaak van een literatuurstudie. Onze voorkeur ging uit naar een pilotstudie op enkele scholen, om erachter te komen of leerplanontwikkeling zinvol is. Ook wilden we meer informatie over het overheidsbeleid alvorens erin toe te stemmen onze veldaanvraag met overheidsaanvragen te combineren.

In een volgend contact bleek de literatuurstudie al zo goed als afgerond en was er contact gelegd met scholen voor een verkennend onderzoek. Maar liefst tien scholen bleken bereid te zijn aan dit onderzoek mee te werken. In de laatste brief in de correspondentie over onze aanvraag hebben wij hierop en op de aansluiting op het overheidsbeleid inzake VMBO en praktijkgericht onderwijs gereageerd:

'Het bestuur vindt het een positief bericht dat er inmiddels met scholen contact gelegd

is en dat de literatuurstudie al achter de rug is. Wij gaan ervan uit dat de beschikbare twintig dagen nu volledig ingezet worden voor het door ons gewenste onderzoek op (enkele van) deze scholen. Wij zijn overigens door de verheugend grote belangstelling die er voor dit leerplanontwikkelingsproject gebleken is, gesterkt in onze overtuiging dat de beschikbare tijd van twintig dagen te weinig is. Aan een zorgvuldige casestudie moet meer besteed worden.

Het VMBO is een fase waarin de leerlingen die wij met onze projectaanvraag op het oog hebben, niet komen. Er zijn wellicht raakvlakken met ontwikkelingen ten behoeve van het leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) binnen het VMBO, maar wij zijn van mening dat het inslaan van deze richting indruist tegen onze wens om de doelgroep grondig te onderzoeken alvorens over te gaan tot leerplanontwikkeling. Nu al denken aan het LWOO impliceert dat er al ideeën zijn over de aard van de problematiek en dat is nu juist iets wat onduidelijk is en onderzocht moet worden. Er kan immers sprake zijn van een didactiekprobleem en dat wordt niet zichtbaar wanneer niet eerst naar de NT2-leerders zelf gekeken wordt. Uiteindelijk moet het zo zijn dat de leerlingen uit deze groep die in het praktijkgericht onderwijs terecht komen, daar ook op hun plaats zijn; vooralsnog is dat vaak niet het geval. Dat onze aanvraag binnen het overheidsbeleid met betrekking tot VMBO en praktijkgericht onderwijs past, is een prettige bijkomstigheid, maar voor ons dus geen reden om in dit stadium al links te laten leggen tussen onze aanvraag en bepaalde overheidsaanvragen. Afhankelijk van de resultaten kan dit altijd nog gebeuren.'

Onderzoeksaanvraag inrichting schoolexamen Gedocumenteerd Schrijven

Hans Goosen heeft in Moer 1999•1 beschreven hoe zijn school in samenwerking met een aantal andere scholen bezig is om het onderdeel Gedocumenteerd Schrijven uit het examenprogramma Nederlands voor de Tweede Fase in de praktijk gestalte te geven.

Tevens heeft hij het bestuur benaderd met de vraag of het er iets in zag om een onderzoeksaanvraag op dit terrein in te dienen. Deze aanvraag moet zich dan concentreren op de wijze waarop scholen het schoolexamen Gedocumenteerd Schrijven inrichten. De methoden die er tot op heden voor de Tweede Fase verschenen zijn, zijn vrij uitvoerig over de wijze waarop het schrijfdossier ingericht moet worden. Over de inrichting van het schoolexamen schrijfvvaardigheid geven zij echter weinig tot geen ideeën en laten zij vele mogelijkheden open. Zelfs scholen die met de Tweede Fase begonnen zijn, hebben vaak nog geen welomschreven ideeën over het schoolexamen. Een casestudie die in kaart brengt welke keuzen scholen maken, onder meer in het voorwerk dat zij leerlingen laten verrichten en de opdrachten die zij leerlingen geven, zou dan ook zeer welkom zijn.

Het bestuur heeft deze aanvraag besproken, maar verwacht dat de SLO haar afwijst omdat er geen relatie is met leerplanontwikkeling. We willen echter proberen de aanvraag elders onder te brengen, eventueel in samenwerking met de Vereniging voor de Didactiek van het Nederlands en met het Sectiebestuur Nederlands van Levende Talen. Wordt vervolgd dus.

Trios-project

Het is al weer wat langer geleden dat er in de VON-info iets over het Trios-project gestaan heeft (Moer 1996•2). De afkorting staat voor: taal en rekenen in opleidingsdidactische samenhang. Het is de naam die een leerplanaanvraag gekregen heeft die de VON en de Nederlandse Vereniging tot Ontwikkeling van het Reken-/Wiskundeonderwijs (NVORWO) in 1996 bij de SLO ingediend hebben. De oorspronkelijke aanvraag beoogde 'de ontwikkeling van een curriculumdocument waarin vakinhoudelijke en vakdidactische inzichten ten goede komen aan de ontwikkeling van opleidingsconcepten en opleidingsdidactieken'. In dit project zouden ervaringen, opgedaan bij de ontwikkeling van een nationaal programma voor rekenen-wiskunde & didactiek op de pabo, als uitgangspunt genomen worden en vruchtbaar gemaakt worden voor het vak taal/Nederlands.

Het VON-bestuur heeft in 1998 gereageerd op enige uitkomsten van het Trios-project, zij het door misverstanden niet op de definitieve tekst van het projectplan. Het bestuur kon zich destijds in grote lijnen goed vinden in de wijze waarop de SLO de gezamenlijke veldaanvraag in het projectplan vertaald heeft, maar heeft daarbij wel enkele kanttekeningen geplaatst. In de eerste plaats wilden wij dat het project zich meer zou oriënteren op de nieuwe ontwikkelingen in de rekenen-/wiskundendidactiek en de didactiek van Nederlands als eerste en tweede taal (o.a. het werk van het Expertisecentrum Nederlands en het werk van de SLO zelf met betrekking tot het pabo-curriculum); in het bijzonder hebben we expliciete aandacht gevraagd voor de positie van allochtone leerlingen. In de tweede plaats hadden wij moeite met de leesbaarheid van het projectplan doordat dit sterk op insiders gericht was. Ten slotte hebben we onze zorg over de voortgang geuit en een overleg met de aanvragers aanbevolen. Dit overleg werd door de SLO toegezegd.

Toen de NVORWO de VON benaderde voor een eventuele gezamenlijke vervolgaanvraag, was het VON-bestuur hier al mee bezig. Toch hebben we de vervolgaanvraag uiteindelijk niet medeondertekend. Hiervoor bleven we te veel bezwaren tegen het project koesteren. Onze eerdere kanttekeningen bleven van kracht - een overleg daarover had ook nog niet plaats gevonden - en het voorgestelde vervolg was zodanig geformuleerd dat het veel onduidelijkheid bij het bestuur opriep. Daar kwam nu bij dat naar ons idee de oorspronkelijke opzet van het project, mede hierdoor, uit het oog verloren werd: het onderzoek naar gemeenschappelijkheden in de didactieken. Het accent komt te sterk te liggen op visies op opleiden. Het bestuur zal zijn standpunt nog onder de aandacht van de projectleiders brengen.

Samenwerking van Moer met een professionele partner

Nu de samenwerking van Moer met een uitgever duidelijker vormen begint aan te nemen, rijst er voor de VON een prangende

vraag: hoe kan het karakter van de vereniging behouden blijven? Omdat de commissie, bestaande uit enkele redactieleden en enkele bestuursleden, dit nog aan het onderzoeken is, is er nog geen product dat al aan de leden voorgelegd kan worden. Dit heeft dan ook tot gevolg gehad dat de aangekondigde ledenvergadering van 5 juni is komen te vervallen.

Een nieuw bureau

Enkele jaren geleden heeft de VON voor zijn bureau (leden- en abonnementenadministratie) onderdak gevonden bij het bureau van de Vereniging van Leraren in Levende Talen. De inwoning is niet van een leien dakje gegaan. Sommige abonnees en leden hebben hier helaas ook wat van gemerkt. Daar kwam op een bepaald moment bij dat de Vereniging van Levende Talen voor haar eigen bureau ook andere huisvesting moest zoeken. De VON is daarom naar een ander bureau op zoek gegaan en heeft dit gevonden. In het colofon zijn de nieuwe gegevens opgenomen.

Robbert Roosenboom, voorzitter